

Čís. 3647.

Povinnost stavitele, by se postaral o vypnutí proudu po dobu, kdy se konají práce poblíže elektrického vedení, vyplývající ne sice z doslovu, ale z ducha předpisu § 33 nař. min. obchodu ze 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., není osobní, nýbrž všeobecná; stačí, pověřil-li vypnutím proudu spolehlivého dělníka; ručí jen za nedbalost při výběru.

(Rozh. ze dne 30. října 1929, Zm I 458/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném sezení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Písku ze dne 13. května 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, uplatňující důvody zmatečnosti čís. 5 a 10 — správně 9 a) — § 281 tr. ř. jest přiznati oprávnění. Obžaloba dávala obžalovanému za vinu, že jako stavitel nařídil dvěma zedníkům, by zevně nahodili transformační budku elektrického vedení, že však nic nezařídil, by proud byl vypnut, a tím zavinil smrt dělníka K-e, který byl při práci na budce v místech, kde byly elektrické vodící dráty, usmrčen proudem. Nálezací soud, nezjistiv, zda a co obžalovaný zařídil, by proud byl vypnut, dospěl k přesvědčení, že obžalovaný, »ač měl zákonnou povinnost zaříditi vypnutí proudu, o to se nepostaral, po případě nedostatečně postaral, přes to, že věděl, že taková věc se zaříditi musí, neboť kdyby to nevěděl, nebyl by se o to staral den před tím, ve čtvrtek dne 16. srpna 1928«. Právem vytýká zmateční stížnost rozsudku nejasnost proto, že sice cituje v důvodech jednak výpovědi svědků, kteří vypovídají o tom, dal-li obžalovaný J-ovi příkaz, by obstaral vypnutí proudu na 4 dny čili nic, a jejichž výpovědi se podstatně rozcházejí, jednak obhajobu obžalovaného, která zase není v úplném souhlase se seznáním svědků, a nepraví, které z okolností tím kterým svědkem (obžalovaným) tvrzených pokládá za zjištěné, zejména zda má za pravdivé tvrzení obžalovaného, že dal ve čtvrtek dne 16. srpna 1928 před počtím práce zedníkovi J-ovi příkaz, by obstaral vypnutí proudu na 4 dny (což potvrzuje ze slyšených svědků Karel H.), zda věří i další obhajobě obžalovaného, že ho v pátek dne 17. srpna 1928 ujistil zeť obecního starosty z V. Václav T. (u něhož měl J. obstarati vypnutí proudu), že vypnutí zařídí (což tento svědek částečně potvrdil), a zda pokládá za pravdivé i další tvrzení obžalovaného, že se v pátek dne 17. srpna 1928 odpoledne sám ve V. přesvědčil, že jest elektrický proud vypnut. V souvislosti s tím uplatňuje zmateční stížnost i výtku neúplnosti rozsudku proto, že výpověď svědka Václava T-a soud pominul zcela mlčením. Jest dáti za pravdu zmateční stížnosti, že obě vytknuté vady se týkají okolností roz-

hodné; kdyby bylo prokázáno, že se obžalovaný zachoval tak, jak uvádí a jak částečně potvrzují svědci H. a T., nebylo by lze důvodně tvrditi, jak činí rozsudek, že se obžalovaný vůbec nepostaral o vypnutí proudu. Nebylo by však odůvodněno ani právní stanovisko rozsudku, že opatření, jež podle obsahu své obhajoby obžalovaný učinil, nebylo dostatečné. Povinnost stavitele, postaratí se o vypnutí proudu po dobu, kdy se konají práce poblíže elektrického vedení, i kdyby snad nebyla kryta doslovem v § 33 nař. min. obchodu ze 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., příkazujícím, by vodící dráty elektrického osvětlení byly na ochranu proti doteku veskrze izolovány, — jak dovozuje zmateční stížnost, plyne jistě z ducha tohoto předpisu, jehož účelem jest zabrániti tělesným úrazům z doteku drátů elektrického vedení vůbec; na druhé straně nelze žádati, jak správně dovozuje zmateční stížnost, na staviteli, by v případě, o jaký tu jde, každý den znovu a osobně se staral o vypnutí proudu, po případě osobně se přesvědčoval, zda je opravdu proud vypnut, zvláště jde-li o práci více dnů trvající a mohl-li stavitel podle ujištění svědka T-a a po osobním shlédnutí pracovního místa (ve čtvrtek dne 16. srpna a v pátek dne 17. srpna 1928) důvodně předpokládati, že bylo vyhověno jeho příkazu a proud vypnut na dobu, již práce vyžadovala. Jest říci, že by obžalovaný jako stavitel dostal své povinnosti, pověřil-li vypnutím proudu spolehlivého dělníka, a že neměl důvodu předpokládati, že jeho rozkaz nebyl splněn; jinými slovy, že dohlédací povinnost stavitelova v tomto případě není osobní, nýbrž všeobecná, že ručí jen za nedbalost při výběru; že dělník J. byl nespolehlivý, nebylo za řízení ani tvrzeno ani naznačeno. Nelze tudíž souhlasiti s napadeným rozsudkem, že by obžalovaného nevyvíňovaly okolnosti, jež uvedl k své obhajobě, předpokládajíc ovšem, že jsou pravdivé; bylo proto nutno, by soud zaujal stanovisko k výsledkům řízení a učinil přesná zjištění o tom, co vlastně obžalovaný zařídil, by teprve na základě formálně bezvadných zjištění v tomto směru bylo lze spolehlivě posouditi otázku objektivního i subjektivního jeho zavinění. Poněvadž napadený rozsudek takových zjištění neobsahuje, ve věci samé ještě nelze rozhodnouti a nařízení nového hlavního přelíčení se nelze vyhnouti, bylo zrušiti napadený rozsudek ihned v zasedání neveřejném a za souhlasu generální prokuratury uznati podle § 5 novely čís. 3/1878, jakž se stalo.

Čís. 3648.

Slabší inteligence a zaostalost ohraničené ve srovnání s normálním vývinem stupně věku od 10 asi přes 14 let nebrání podle § 151 čís. 3 tr. ř. svědeckému výsledku, jsou však důvodem vylučujícím přísahu svědeckou (§ 170 čís. 5 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 30. října 1929, Zm II 217/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném sezení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského porotního